

Arbetsmiljöverket ”CLP” på arbetsplatser

Karin Staaf

2018-04-19

Kemiska arbetsmiljörisker

- Märkning av **förpackningar och behållare** som redan är satta på marknaden.
- Märkning av **rörledningar**.
- Krav på **varningsskylt** vid lager.

Märkning av behållare på arbetsplatsen

Märkning som då de släpps ut på marknaden, eller med

1. produktens namn,
2. de faropiktogram som ska finnas enligt CLP samt text enligt tabellen på nästa bild och
3. text med information därom när produkten kan
  - ge cancer,
  - ge allergi,
  - skada arvsmassan eller
  - störa reproduktionen

Märkning av behållare på arbetsplatsen

Fysikaliska faror				
Faropiktogram enligt CLP-förordningen				
Text till faropiktogrammet	Explosiv	Brandfarlig	Oxiderande	Gas under tryck
Hälsosfaror				
Faropiktogram enligt CLP-förordningen				
Text till faropiktogrammet	Giftig	Frätande	Hälsosfarlig	Skadlig

Märkning av behållare på arbetsplatsen

- Till 1 juni 2019: Originalbehållare som var korrekt märkt vid inköp behöver inte märkas om.
- Efter 1 juni 2019: Burkar som inte används och finns i ett centralförråd behöver först märkas om vid uttag ifrån förrådet.
- Man får märka om själv om man har kunskap.
- Främst vid kortvarigt bruk där alla känner till riskerna med ämnet kan det räcka enbart med produktens namn eller t.om. utelämnas helt.

Rörledning

- Märkning med produktens namn, faropiktogram samt pil med strömningsriktning.

En rekommendation är att färgmärka enligt svensk standard SS741

Brandfarlig gas

Orange – brandfarlig gas
Ljusblå – luft, vakuum
Grå – vattenånga
Ljusbrun – övriga gaser
Brun – brandfarlig vätska
Violett – frätande eller giftiga vätskor

Frätande eller giftig vätska

Brandfarlig vätska

- Produktnamn får anges med samlingsbeteckning
- Sanktionsavgift började gälla 1 juni 2017.

Märkning av gaser

- Rörledningar innehållande gaser som har fysikaliska eller kemiska risker ska märkas.
  - Kvävgas, koldioxid och tryckluft ska märkas med GHS04

2.5 Gaser under tryck

2.5.1 Definition

- 2.5.1.1 ► **M4** Med *gaser under tryck* avses gaser som inneslutits i en behållare vid ett tryck på minst 200 kPa (gauge) vid 20 °C, eller som är kondenserade eller kondenserade och kylda. ◀

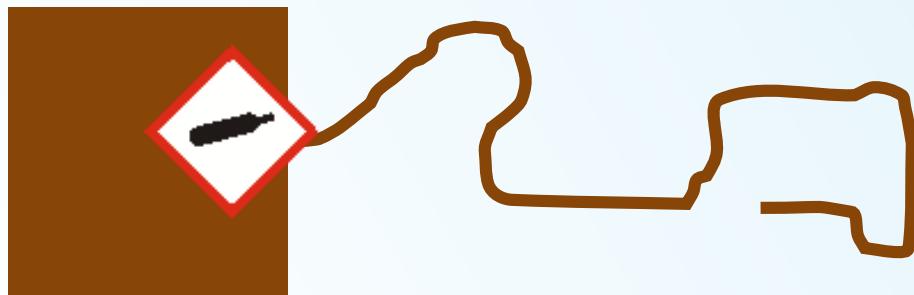
Märkning av tryckluft

Produktnamn, faropiktogram och pil
Färg: ljusblå – en rekommendation

I vägledningen:

Det ska alltid gå att identifiera innehållet, men på svårtillgängliga ställen kan märkning (utformad enligt kravet) ofta bedömas som onödig.

Om hela slangen kan ses:

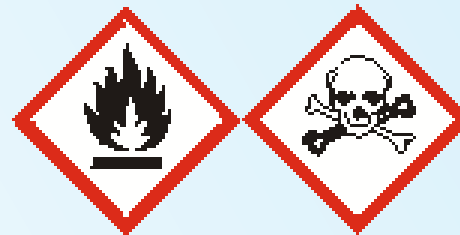
Fråga: När är "Gas under tryck" (GHS04) valfritt?

Svar: Kravet är att de faropiktogram som krävs enligt CLP-förordningen ska finnas vid märkningen av rörledningen.

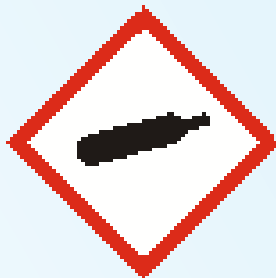
Enligt artikel 26 punkt 1 e, CLP-förordningen är GHS04 valfritt om GHS02 eller GHS06 ska användas.

I övriga fall är det obligatoriskt för gaser under tryck.

Varningsskyltar där farliga mängder kemiska produkter lagras

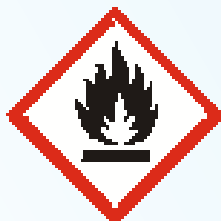
Faropiktogrammen ska användas

Gasflaskor förs i säkerhet vid brandfara

Om samma symbol får den användas till 1 juni 2019

I ett förråd med många ämnen. Använd relevanta faropiktogram

När behövs varningsskyltar?

- Kemiska produkter som har betydelse för säkerheten.
- Tänka igenom vilka skyltar som behövs när man gör riskbedömning.
- Skyltar som varnar för en lägre grad av farlighet behövs inte när man har en för den högre graden.

